

О. М. Білоус,
асистент

УДК 007: 304: 070

Історіографія вивчення ролі регіонального телебачення у процесі національно-патріотичного виховання дітей

У статті здійснено огляд праць журналістикознавців, психологів, педагогів, які стосуються функціонування регіонального телебачення й формування української національної свідомості дітей, підлітків, юнацтва. Визначено концептуальні засади діяльності сучасного телебачення як специфічного екранного засобу масової комунікації.

Ключові слова: національне виховання, регіональне телебачення, інформація, патріотизм, морально-духовні цінності, телевізійний ефір.

Національно-патріотичне виховання дітей – одна з найважливіших умов формування морального, соціально активного, відповідального, працелюбного громадянина України. Цей багатоаспектний процес вимагає комплексного, системного підходу. Адже людина формується не стихійно, а під впливом сім'ї, колективу (навчального чи виробничого), релігії, літератури, мистецтва, установ культури, засобів масової комунікації та інших чинників.

У процесі прищеплення національно-патріотичних почуттів важлива передусім продуктивна комунікаційна взаємодія між об'єктом і суб'єктом виховання. «Вихователь впливає на почуття та інтелект людини, повідомляючи їй, доводячи до її свідомості інформацію, змістом якої є соціальна дійсність, прагнучи, щоби ця інформація стала порадиником у її ділах і вчинках» [1, с. 68–69].

Професор В. Владимиров наголошує, що «інформація, вперше увійшовши у духовний світ людини, може так і залишитися “при порозі”, а може вступати у безліч змістових зв'язків з світоглядом, переконаннями, знаннями, уподобаннями, упередженнями тощо, тобто вступити до етапу інтерпретації» [2, с. 30].

У своєму дослідженні ми поставили за мету проаналізувати регіональне телебачення, яке має потужні можливості впливу на глядачів. Однак засоби телевізійного впливу відрізняються від засобів інших видів комунікації. *По-перше*, знаки телеобразу, на відміну від знаків мови або листа, спрямовані на те, щоб глядач прочитував їх як природну життєву подію. *По-друге*, телеобрази при всій їх схожості на реальні життєві події є, як і всі інші знаки, кодом, а не простим відображенням реальних життєвих обставин. Ці знаки, які генерує телебачення, мають пев-

ний сенс, який часто не ідентичний тому сенсові, який закладено у речах, що відображаються на телевізійному екрані. Таким чином, кодування залишається для масової аудиторії непомітним, і в осіб, які здійснюють селекцію й оформлення телеінформації, виникає можливість вселяти, тобто активізувати маніпулятивні механізми [3, с. 54].

Маніпулятивний потенціал розвиває телебачення завдяки майстерно прихованій відмінності між фікцією і реальністю. Нині діти потрапляють у полон телевізійного бізнесу з низькопробними серіалами, чужомовною попсою, невибагливими реаліті-шоу, цинічним гумором, беззмістовними конкурсами тощо. Це створює передумови негативного впливу телебачення на дітей різної вікової категорії, адже вони дивляться також передачі для дорослих, які часто наповнені вульгарною розважайлівкою, спрямованою на те, щоб «відволікти людей від думання про стан їхнього життя, – наголошує професор М. Мариневич. – І ми піддаємося найнижчим інстинктам, не компенсуючи це якимось розвивальними моментами» [4].

Телевізійна інформація, яка часто має деструктивний, руйнівний характер, не збагачує, а збіднює духовний світ людини, навіює дітям нігілістичне ставлення до національно-культурних цінностей. Це пов'язано також з тим, що географічна відстань вже не є перешкодою для спілкування та обміну інформацією. Телевізійна інформація стала для багатьох особливою сферою буття – рівнозначною та паралельною до сфери буття справжнього. «При цьому телебачення здатне перетворити акт телекомунікації на захоплююче середовище, спектакль зі своєю драматургією, що допомагає активно залучати аудиторію до процесу взаємодії» [5, с. 72].

Однак у формулі «Вихователь – Вихованець», «Телебачення – Діти, що сприймають» потрібно зміщувати акценти, бо нині суттєвою тенденцією наукового психологічного мислення є формування нового парадигмального погляду на дитину. «Основним смисловим акцентом цього процесу є перехід від тлумачення особистості як продукту формуючого впливу зовнішніх чинників до її розуміння як такої, що здатна до саморозвитку, самовизначення й самотворчості» [6, с. 221]. У цьому теоретико-методологічному контексті досліджуємо роль регіонального телебачення у процесі національно-патріотичного виховання дітей.

У Законі України «Про телебачення і радіомовлення» зазначено, що «структуру національного телебачення і радіомовлення України становлять: державні та комунальні телерадіоорганізації, система Суспільного телебачення і радіомовлення України, приватні, незалежно від способу розповсюдження програм, громадські та інші телерадіоорганізації, засновані відповідно до вимог законодавства України» [7, с. 93]. Залежно від території розповсюдження програм визначається територіальна категорія мовлення та територіальна категорія каналу мовлення або багатоканальної телемережі. Загальнонаціональне мовлення – це «мовлення не менше ніж на дві третини населення кожної з областей України» [7, с. 98]. Регіональне мовлення – це «мовлення на регіон (область, кілька суміжних областей), але менше ніж на половину областей України» [7, с. 98]. Місцеве мовлення – це «мовлення на один чи кілька суміжних населених пунктів, яке охоплює не більше половини території області» [7, с. 98]. Отже, регіональне телевізійне мовлення є самостійним сегментом структури національного телебачення, мета якого – донести до глядачів повний гуманістичний зміст української національної ідеї державотворення, всебічно розкрити, що незмінною складовою частиною її сутності є соборність України, самодостатня цінність особистості, високий рівень культури, моральності й духовності, розвинена самоповага, національна свідомість, патріотизм, чесність, порядність, взаємодопомога, господарська дбайливість, добробут.

До основних етапів становлення регіонального телебачення належать: однопартійна заангажованість за комуністичного тоталітарного режиму, перебудовча ейфорія у перші роки незалежності України, нинішнє поступове усвідомлення новітньої сутності регіональної аудіовізуальної комунікації, яка володіє можливостями транслювати ціннісно-орієнтаційні повідомлення, сприяти розвитку певних навичок і здібностей, моделювати типи стосунків у дитячому се-

редовищі. «Процеси створення, тиражування, поширення та сприйняття аудіовізуальної інформації – синтетичного продукту, в якому свідомо поєднані візуальні (зорові) та аудіальні (звукові) ефекти з метою відтворення повноцінної, об'ємної, багатоаспектної картини живої реальності, рухомої у просторі та часі, зумовили оригінальний розвиток аудіовізуальної, екранної культури та, вочевидь, викликали глобальну зміну парадигм у культурі» [8, с. 59]. Адже телебачення також продукує культ жорстокості й насильства, розпусти, аморального й безвідповідального стилю життя, що негативно впливає на психічне та емоційне здоров'я людей, особливо дітей, підлітків, юнацтва.

«Ми ні себе, ні своїх дітей, для яких інформаційна зброя є найбільш небезпечною, не захищаємо, – наголошують російські психологи й публіцисти І. Медведєва і Т. Шишова. – Значить, мовиться не про війну, а про інформаційне оточення, інформаційне захоплення» [9, с. 1]. Редактор журналу *Journal of Children and Media*, професор комунікації в університеті Тель-Авіва Д. Леміш зазначає, що з появою телебачення було, з одного боку, багато очікувань і сподівань на те, що воно збагатить життя дітей, буде сприяти розвитку їхніх уявлень, розширить їхній світогляд і ерудицію, призведе до зростання культурної толерантності, зменшить розрив між країнами, стимулюватиме процеси розвитку і демократизації. З іншого боку, телебачення здатне притуплювати почуття, викликати байдужість до болю ближнього, провокувати деструктивну поведінку, призводити до зниження моральних цінностей, розчавлювати місцеві культури і сприяти соціальному відчуженню. «Це подвійне ставлення до телебачення як засобу розповсюдження інформації – з одного боку, як до «месії», з іншого – як до «демона» – широко обговорювалось у всіх суспільствах і культурах, де воно з'явилося» [10, с. 14].

Дискусії про проблему «Телебачення і діти» і нині тривають в Україні. Часто можна почути або прочитати таке: «Домашній агресор», «Підступність блакитного екрана», «Дитина і телевізор: друзі чи вороги?», «Отрута телевізора», «Ці дебелі децибелі», «Жертва реклами, або Про золоту рибку, паугу та «йо-ма-йо»», «Ефірний секонд-хенд» тощо. «На жаль, для такої різної оцінки є певні підстави, бо телебачення несе не лише позитивну інформацію, а й забруднює життєве середовище агресивною, насильницькою, порнографічною масовою культурою, брехливою, цинічною рекламою, впливаючи на підсвідомість дітей» [11, с. 15].

Осмислення наукових праць психологів, педагогів, журналістикознавців, наше досліджен-

ня про взаємодію дітей і телебачення дають підставу стверджувати: якщо діти сприймають, опановують негативні телевізійні моделі, то можна використовувати регіональне телебачення й для засвоєння національно-гуманістичних цінностей, створення здорового морально-психологічного мікро- і макроклімату для порозуміння й об'єднання різних регіонів України на засадах україноцентризму. Концептуальна модель розв'язання цієї важливої суспільної проблеми щодо ефективного використання регіонального телебачення у процесі національно-патріотичного виховання дітей передбачає врахування змістової наповненості основних складників впливу – аудиторії, масової комунікації, соціальної системи загалом, які перебувають у великій взаємозалежності. «Сфера масового комунікування як спілкування з масами починає співіснувати й інтегруватися зі сферою спілкування в середині маси» [12, с. 20], – пояснює природу соціальної взаємодії професор В. Різун. І в цьому процесі важливу роль відіграє продуктивне використання регіонального телебачення у системі виховання дітей. Соціальна взаємодія впливає на сукупність комунікаційних ефектів: когнітивних, афективних і поведінкових. З огляду на те, що аудіовізуальні засоби стали потужним арсеналом індустріалізації масового спілкування, виникнення технологій управління масами та людиною, актуалізовано також дослідження телевізійної комунікації як специфічного діалогічного аудіовізуального явища, що охопило сферу освітньо-пізнавальних, навчальних, виховних процесів.

Проблеми використання телебачення і радіо як технічних засобів освіти, навчання, виховання досліджували за радянських часів А. Меншикова («Радио – детям»), В. Ксенофонов («А если в семье телевизор... и дети?»). Матеріали, присвячені педагогічним вимогам підвищення ефективності впливу телебачення на виховання дітей, підлітків, юнацтва, опубліковані у збірнику «Телевидение и дети». Питання сприймання теле- і радіопередач підлітками, критерії ефективності впливу телерадіоматеріалів на соціальний розвиток юнацтва з'ясовуються у монографії В. Лизанчука «Внимание: включен приемник». Особливості підготовки матеріалів для радіо і телебачення дослідили В. Качкан і В. Лизанчук.

Використання електронних засобів масової інформації у навчальному процесі приділяється значна увага в європейських країнах, Сполучених Штатах Америки. Ці питання висвітлено, зокрема, R. Atwan, B. Orton, W. Vesterman «American Mass Media» (1978), B. Groombridge «Television and the People» (1972), D. Growley,

A. Etherington, R. Kidd «Mass Media Manual» (1978), B. Warren Dygert «Radio as an Advertising Medium» (1939), S. Ulloth «Broadcasting» (1978), S. Harris, K. Leiter, S. Johnson «The Complete Reporter» (1981), B. Cole «Television Today» (1981), G. Stone «Newswriting» (1992), W. Brooks «Speech Communication» (1981), C. Hausman «Crafting the News for Electronic Media» (1992), G. Kopper, I. Rutkiewicz, K. Schliep «Media i Dziennikarstwo w Polsce 1989–1995» (1996), J. Hunter, L. Gross «Broadcast News the Inside out», Heibert, Ungurait, Bonh «Mass Media V» (1988), E. Launer «TV News Production» (1995).

За роки незалежності в Україні вийшли у світ підручники, посібники, монографії, в яких розглядаються різні аспекти функціонування електронних засобів масової комунікації. Серед них: «Журналістика, особа, суспільство: проблеми розуміння» В. Владимірова, «Теорія мережевої комунікації» Л. Городенко, «Майстерність телеведучого: вступ до спеціальності» Т. Дейнегіної, «Масова комунікація як чинник формування громадянського суспільства в незалежній Україні (глобальне і національне)» С. Демченка, «Телевізійна журналістика» З. Дмитровського, «Розуміння медіакультури: комунікація, пост-модерн, ідентичність, ідеології, медіаконтроль» Н. Зражевської, «Соціологія масової комунікації» та «Основні теорії масової комунікації і журналістики» В. Іванова, «Аксіологічні моделі мас-медійної інформації» Т. Кузнецової, «Мова на телебаченні» О. Кулініч, «Тележурналістика: досвід, проблеми, стратегії» М. Недопитанського, «Морально-етичний дискурс сучасних друкованих та електронних ЗМІ» Л. Пономаренко, «Медіа: ключі до розуміння» Б. Потятиника, «Теорія масової комунікації» В. Різун, «Основи телетворчості» О. Сербенської і В. Бабенко, «Українське телебачення і формування духовності молоді: теорія і практика» Н. Темех, «Комунікаційні технології» О. Холода, «Телевізійна публіцистика: методологія, методи, майстерність» Ю. Шаповала, «Телевізійна журналістика: теорія і практика» А. Яковця та інші.

У названих працях розглянуто основні поняття комунікаційних технологій, історію їх виникнення, формування провідних концепцій, принципи й підходи до вивчення масової комунікації; досліджено роль і місце масовокомунікаційних процесів у розбудові громадянського суспільства у глобальному та національному вимірах; осмислено медіакультуру як феномен масових комунікацій, чинник медіатизації соціального життя, інформаційного впливу на формування свідомості людини та її ідентичності; запропоновано типологію аксіологічних моделей мас-медійної інформації, структурно-концепту-

альний аналіз яких дає змогу виявити механізми формування оцінки в журналістському матеріалі, а також тенденції подання соціокультурної інформації в комунікативному просторі; проаналізовано морально-етичний дискурс ЗМІ, з'ясовано роль моралі в мас-медійній реальності, а також комунікаційні потреби аудиторії та морально-етичні цінності в умовах сучасної політико-ідеологічної ситуації; розкрито концептуально-теоретичні засади функціонування телевізійної журналістики у системі ЗМК, її специфіку, жанрову палітру та особливості творчої роботи в контексті світоглядно-творчих і особистісних взаємозв'язків об'єкта, предмета, методів, змісту й форми екранного твору; досліджено чинники впливу телебачення на розвиток духовності молоді, визначено шляхи підвищення мовного, світоглядно-інтелектуального, національно-громадянського, морально-духовного рівня телевізійних працівників; окреслено концептуальні, модельні, структурні взаємозв'язки мережевої комунікації – нового феномена соціальних комунікацій.

Наукова зацікавленість діяльністю регіональних телеканалів обумовлена суспільною потребою поліпшення якості дитячих телепередач, інформаційно-естетичний потенціал яких може успішно реалізуватися внаслідок органічного поєднання «зображення (кадр, колір, графіка), звуку (голос, шум, музика) та усного слова, які актуалізують різні рівні чуттєвої сфери, підсилюють сугестію екранного контексту телепродукту» [13, с. 14], – підкреслює кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент В. Бабенко.

У кандидатській дисертації «Регіональне телебачення і радіомовлення у контексті формування національної свідомості молоді» І. Пенчук на матеріалах телебачення і радіомовлення Запорізького регіону досліджувала умови формування національної свідомості молоді, розкрила чинники понівечення національної свідомості українців, яких упродовж століть зросійщували, висвітлила процес зародження, становлення і розвитку національної свідомості у молодих людей під впливом телерадіоматеріалів [14]. А. Скорик проаналізувала становлення і розвиток музичних програм Львівської обласної держтелерадіокомпанії у мас-медійному просторі України, описала феномен блоку художніх (передусім музичних) програм Львівського телебачення як специфічного регіонально-суспільного явища, в якому відображаються певні історико-культурні традиції краю, що відрізняються від традицій інших регіонів України, провела соціокультурний аналіз історичних етапів музичних програм ЛТБ у зіставленні з аналогічними етапами музичних програм інших телекомпаній [15].

Докторська дисертація І. Пенчук присвячена вивченню інформаційно-емоційної та змістовно-тематичної наповненості дитячих телепрограм всеукраїнських телевізійних каналів [16]. Авторка проаналізувала еволюцію екранної дитячої комунікації, специфіку передумов створення та розвитку дитячого кіно й телебачення в Україні, визначила основну тематику, тенденції, особливості інформаційно-емоційного впливу на дітей, обґрунтувала необхідність вивчення психолого-педагогічних особливостей вікової диференціації дитячої телеаудиторії.

Передачі для дітей на регіональному телебаченні не були головним предметом дослідження І. Пенчук, але її рекомендації щодо створення розвивальної моделі дитячого телебачення ми взяли до уваги, аналізуючи тематику, зміст телевізійних матеріалів, осмислюючи концепцію і принципи регіонального ефірного мовлення. За визначенням професора О. Сербенської, ефірне мовлення є різновидом публічного мовлення і реалізується за допомогою сучасної техніки по телебаченню і радіо, які створюють сьогодні мовленнєве тло, що впливає на мовленнєву поведінку слухачів/глядачів, – вони «підсвідомо засвоюють манеру розмовляти; радіо- й телемовлення передають їм певний мовленнєвий досвід, впливають на рівень розвитку мовленнєвих умінь» [17, с. 15].

Концептуальні засади функціонування сучасного телебачення як специфічного екранного засобу масової комунікації, виду екранного мистецтва й творчості розглянуто у докторській дисертації В. Гоян [18]. Підкреслено, що телебачення є видом журналістської творчості, яка є визначальною для розвитку функціональної, типологічної та комунікаційної сфер телебачення, окреслено особливості журналістської творчості на телебаченні в системі візуально-вербальних компонентів комунікації, розглянуто тележурналістику як сферу професійної діяльності в екранній комунікації, досліджено якісні зміни в образній системі екранного видовища, обґрунтовано еволюцію телевізійних жанрів, типологізацію та формування телевізійного ефіру, які зумовлюють тенденції, здатні вплинути на майбутнє професійної та творчої сфер телебачення.

В. Гоян наголошує, що в ефірній практиці українських каналів є чимало вдалих прикладів застосування мовного та екранного контекстів, що створюють прецедент для публічного обговорення чи фахового аналізу, але трапляється й чимало негативних, коли автор захоплюється відео- й аудіоефектами, використовуючи стилістику кліпів в інформаційному типі мовлення, і яскрава «картинка» мимоволі затьмарює головну подію. Часом у гонитві за ефектними ху-

дожними образами журналісти жонглюють фактами або намагаються замаскувати порожні ідеї стандартними репліками, заштампованими метафорами, багатослів'ям. Таку думку про регіональне телебачення висловила В. Гоян, зазначивши, що «такі крайнощі, професійний несмак чи журналістське недбалство поширені як на регіональних студіях, так і в ефірі провідних загальноукраїнських каналів» [19, с. 231]. Досліджуючи концептуальні засади українських телепрограм для дітей та юнацтва, К. Кошак наголосила, що «сьогодні нагальною потребою є виховання молодого покоління патріотів незалежної, суверенної України, формування високої національної самосвідомості, моральних принципів та інтелектуального розвитку» [20, с. 11].

Важливу функцію просвітнянсько-виховної діяльності покликано виконувати регіональне телебачення. Адже, як відомо, освіта є обов'язковою і формалізованою (визначена у часі та обов'язі отриманих знань), а просвіта зацікавлює в пізнанні корисних, шляхетних речей, виховує повагу до морально-духовних, національно-патріотичних, загальнолюдських цінностей.

Аналіз підручників, посібників, монографій, дисертацій про телебачення дає підставу стверджувати, що нині актуальною є потреба комплексно досліджувати діяльність регіонального телебачення в системі національно-патріотичного виховання дітей. Важливим компонентом цього процесу виховання є засвоєння дітьми під впливом телепередач базових основ української культури та правдивої історії свого краю і всієї України, що буде зумовлювати повагу до національних цінностей, любов до Батьківщини, усвідомлене ставлення до праці і до людей праці, до себе і до свого способу життя. Регіональне телебачення також здатне потужно впливати на формування свідомості дітей завдяки видовищності події, якщо грамотно, професійно використовувати візуально-вербальну специфіку, відповідально ставитися до словесного, акустичного та візуального компонентів передачі, оскільки аудіовізуальний матеріал має бути завершеним драматургічним твором.

1. Москаленко А. З. Масова комунікація / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Иванов, В. А. Вергун. – К. : Либідь, 1997. – 216 с.

2. Владимиров В. М. Журналістика, особа, суспільство: проблеми розуміння : монографія / В. М. Владимиров. – Луганськ : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2003. – 272 с.

3. Зернецька О. В. Нові засоби масової інформації / О. В. Зернецька. – К. : Світ, 1993. – 68 с.

4. Козирева Т. «Порятунок – у нас самих». Мирослав Маринович – про здатність дорости до свободи, імунітет проти ворогів, утрату кодів, аморальну більшість і духовну силу // День. – 2011. – 17 серп.

5. Демченко С. В. Масова комунікація як чинник формування громадянського суспільства в незалежній Україні (глобальне і національне) : монографія / С. В. Демченко. – Д. : Маковецький, 2009. – 368 с.

6. Асланян Т. Особливості розуміння феномену свободи неповнолітніми правопорушниками / Т. Асланян, О. Рижаківа // Освіта регіону: Політологія. Психологія. Комунікації. – 2011. – № 2. – С. 221–225.

7. Закон України «Про телебачення і радіомовлення» // Інформаційне законодавство України (станом на 1 верес. 2008 р.) / за ред. Т. Шевченка, Т. Олексіюк ; упоряд. Т. Г. Бондаренко. – К., 2008. – 356 с.

8. Гоян В. В. Журналістська творчість на телебаченні : монографія / В. В. Гоян. – К. : ВПЦ «Київ. ун-т», 2011. – 319 с.

9. Медведева И. «Кто соблазнит малых сих...» СМІ против детей / И. Медведева, Т. Шишова. – М. : Христианская жизнь, 2006. – 94 с.

10. Леммиш Д. Жертвы экрана. Влияние телевидения на развитие детей / Дафна Леммиш ; пер. с англ. С. Д. Грековой. – М. : Поколение, 2007. – 304 с.

11. Білоус О. Інтегруюча роль передач для дітей регіонального телебачення в Україні // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Сер.: Філологічні науки. – Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори-2006», 2011. – Вип. 25. – С. 14–19.

12. Різун В. В. Теорія масової комунікації : підручник / В. В. Різун. – К. : ВЦ «Просвіта», 2008. – 260 с.

13. Бабенко В. В. Семіотичний інструментарій у комунікативній стратегії українського телебачення : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунік. : 27.00.06 / В. В. Бабенко. – К., 2008. – 15 с.

14. Пенчук І. Л. Регіональне телебачення і радіомовлення у контексті формування національної свідомості молоді : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.08 / І. Л. Пенчук. – К., 2003. – 19 с.

15. Скорик А. Я. Музичні програми регіонального телебачення в інформаційному просторі сучасності (на прикладі програм Львівського телебачення) : автореф. дис. ... канд. мист. : 26.00.01 / А. Я. Скорик. – Львів, 2009. – 16 с.

16. Пенчук І. Л. Телебачення для дітей в Україні: інформаційно-емоційний і змістовно-тематичний потенціал : автореф. дис. ... д-ра наук із соц. комунік. : 27.00.04 / І. Л. Пенчук. – Запоріжжя, 2012. – 40 с.

17. Сербенська О. А. Культура усного мовлення. Практикум : [навч. посіб.] / О. А. Сербенська. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 216 с.

18. Гоян В. В. Телебачення як вид журналістської творчості: візуально-вербальні компоненти екранної комунікації : автореф. дис. ... д-ра наук із соц. комунік. : 27.00.01 / В. В. Гоян. – К., 2012. – 36 с.

19. Гоян В. В. Телебачення як вид журналістської творчості: візуально-вербальні компоненти екранної комунікації : дис. ... д-ра наук із соц. комунік. : 27.00.01 / В. В. Гоян. – К., 2011. – 444 с.

20. Кошак К. О. Українські телепрограми для дітей та юнацтва: концептуальні засади : автореф.

дис. ... канд. філол. наук : 10.01.08 / К. О. Кошак. – К., 2007. – 20 с.

Подано до редакції 06. 12. 2013 р.

Bilous O. M. Historiography of study the role of regional television in the process of national-patriotic education of children.

Author reviewed the work of journalists expert, psychologists, educators regarding the functioning of regional television and the formation of Ukrainian national consciousness of children, teens, youth. Conceptual foundations of modern television screen as a specific means of mass communication has been determined.

Keywords: national education, regional television, information, patriotism, moral and spiritual values, the TV broadcast.

Билоус О. М. Историография изучения роли регионального телевидения в процессе национально-патриотического воспитания детей.

Рассмотрены работы журналистиковедов, психологов, педагогов, касающиеся функционирования регионального телевидения и формирования украинского национального сознания детей, подростков, юношества. Определены концептуальные основы деятельности современного телевидения как специфического экранного средства массовой коммуникации.

Ключевые слова: национальное воспитание, региональное телевидение, информация, патриотизм, морально-духовные ценности, телевизионный эфир.

